

Izvanastavne aktivnosti na Katedri za hrvatski jezik u Szombathelyu u akademskoj godini 2015./16.

Denis Njari

Katedra za hrvatski jezik Pedagoškoga fakulteta „Dániel Berzsenyi“, na Sveučilišnom središtu Savaria Zapadnomađarskoga sveučilišta u Szombathelyu, djeluje još od osamostaljenja Republike Hrvatske. Hrvatski jezik na navedenoj katedri studiraju ne samo studenti hrvatskoga jezika i književnosti nego i studenti drugih studijskih skupina koji ga uče kao strani jezik. Od onih koji studiraju upravo hrvatski jezik najbrojniji su Gradišćanski Hrvati, ponajviše budući učitelji hrvatskoga jezika u gradišćanskim školama, ali među njima će zasigurno biti i budućih novinara i kulturnih djelatnika Hrvata u Mađarskoj. Iz toga je razloga raznolik i veći broj izvanastavnih aktivnosti izrazito nuždan i studenti im se vrlo rado priključuju. U nastavku teksta može se pročitati dio aktivnosti koje su među studentima bile najpopularnije.

Suradnja sa slovenskom i ruskom katedrom

Izlet u Sloveniju

U dogovoru s nastavnicima Katedre za slovenski jezik i književnost organiziran je izlet u Porablje gdje žive zapadnomađarski Slovenci. Cilj izleta bio je upoznavanje sa stanjem u susjednoj manjinskoj zajednici te načinima njihova rada na očuvanju jezičnoga, kulturnoga i nacionalnoga identiteta. Cijeli taj izlet popratili su novinari slovenskoga manjinskoga glasila Porabje i mađarska državna televizija Duna TV.

Otvoreni dan – Stručna večer slavenske filologije

Sa slovenskom katedrom i s Odsjekom za ruski jezik i književnost organiziran je *Otvoreni dan*, koji je završio Stručnom večeri slavenske filologije u nešto neformalnijem ozračju. Izvještaj s toga događaja prenijeli su novinari Hrvatskoga glasnika u svojoj tiskanoj i internetskoj inačici. Zahvaljujući navedenim aktivnostima, studenti su dobili mogućnost suradnje i povezivanja s pripadnicima drugih manjina, a sve s ciljem promidžbe hrvatskoga jezika i kulture.

Sajam knjiga Interliber u Zagrebu

Jedan od uspješnijih izleta bio je izlet u Republiku Hrvatsku na sajam knjiga u Zagreb. Ta terenska nastava pokazala se iznimno uspješnom jer su studenti dobili priliku izravno se povezati s hrvatskim jezikom i upiti djelić atmosfere našega glavnoga grada.

Večeri Domovinskoga rata

Večeri Domovinskoga rata projekt je koji je svoj početni oblik i zamah dobio tijekom drugoga semestra. Od početne ideje, u koju su bili uključeni studenti sa svojim profesorima, za njega su zanimanje pokazali i Hrvatska manjinska samouprava u Petrovome

Selu i Koljnofu (Szentépterfai és Kopházai Horvát Nemzetiségi Önkormányzat) te Odsjek za povijest Zapadnomadžarskoga sveučilišnoga centra Savaria u Szombathelyu. Cilj je Večeri organizirati u tri dana na tri lokacije u zapadnoj Mađarskoj gdje žive Hrvati – u Petrovome Selu (Szentpéterfa), Koljnofu (Kopháza) i u Szombathelyu. Večeri će biti dokumentarističko-povijesne, ali i književno-umjetničke naravi. Plan je stoga pozvati po barem jednoga branitelja i književnika/književnicu iz Republike Hrvatske, po mogućnosti iz reda mađarske nacionalne manjine u Hrvatskoj koji su sudjelovali u Domovinskome ratu, kako bi se uputilo na uzajamnu povezanost, sličnost i probleme hrvatske manjine u Mađarskoj i mađarske manjine u Hrvatskoj, kako u suvremeno doba, tako i u razdoblju Domovinskoga rata. Hrvatska manjinska glasila u Mađarskoj potvrdila su praćenje *Večeri*: Hrvatski glasnik kao tiskovina i internetski portal, te Radio Croatica Kht. Osim navedenima, poziv će biti upućen i lokalnim mađarskim medijima. Taj projekt bit će nastavljen sljedeće akademske godine.

Ostale aktivnosti

Od ostalih aktivnosti treba spomenuti suradnju s lokalnim gradišćanskim hrvatskim manjinskim školama u Koljnofu i Petrovome Selu gdje je bio organiziran okrugli stol na kojemu se raspravljalo i iznijelo mnoštvo prijedloga za poboljšanje hrvatskoga manjinskoga obrazovanja na osnovnoškolskoj i srednjoškolskoj razini u Mađarskoj, s posebnim naglaskom na otvaranje osnovnoškolsko-gimnazijskoga hrvatskoga centra u Szombathelyu. Osim toga, održano je i Natjecanje u lijepom govorenju (na hrvatskome jeziku) koje je organizirala Osnovna škola Mihovila Nakovića u Koljnofu.

Uspostavljena je i suradnja s Hrvatskom manjinskom samoupravom gradišćanskih Hrvata u Mađarskoj, sudjelovanjem na njihovim priredbama – Susretu hrvatskih književnika u Petrovome Selu te na Čakavskome saboru u Koljnofu. Na potonjemu su saboru s izlaganjima nastupali predstavnici čakavskih govora iz naselja iz mađarskoga i austrijskoga Gradišća te iz Hrvatske (Dalmacije). Sabor je završio razgledom obližnjega mađarskoga grada Šoprona (mađ. Sopron) i večerom za sudionike koju je osigurao Franjo Pajrić (zastupnik u HDS-ovoj skupštini) u restoranu Levanda u Koljnofu.

Također, jedna od aktivnosti kojom se promiče hrvatski jezik jezično je natjecanje iz hrvatskoga jezika među školama u Gradišću koje se održalo u Dvojezičnoj hrvatsko-mađarskoj osnovnoj školi u Bizonji (mađ. Bezenyei Horvát-Magyar Kétnyelvű Általános Iskola). Natjecanje je organizirano u suradnji s Hrvatskom državnom samoupravom u Mađarskoj, a učenici su, s obzirom na razinu poznavanja hrvatskoga jezika, nagrađeni u tri kategorije.

Svim navedenim aktivnostima cilj je bio promidžba hrvatskoga jezika i kulture, kao i međunacionalna suradnja s ostalim manjinskim zajednicama u Mađarskoj. Većina projekata i izvannastavnih aktivnosti uspješno je završena tijekom akademske godine 2015./16., a neke, kao npr. Večeri Domovinskog rata, bit će realizirane sljedeće akademske godine. Na taj se način pruža dodatni sadržaj lokalnoj zajednici, naglašava prisutnost hrvatskoga identiteta i povećava vidljivost Hrvata u javnome životu zapadne Mađarske.